

Comitetul Economic și Social European

Politica agricolă comună

CESE sprijină condiționat propunerile comisarului Ciolos referitoare la reforma domeniului agricol în UE

În anul în care politica agricolă comună (PAC) a UE împlinește 50 de ani, Comitetul Economic și Social European (CESE) a salutat cu interes propunerile legislative ale Comisiei și a constatat că mai multe recomandări formulate în avizele sale anterioare – însă, cu siguranță, nu toate – au fost luate în considerare. În special, Comitetul a afirmat în mod repetat că viitoarea PAC trebuie să fie ghidată de hotărârea de a apăra modelul agricol european, care se bazează pe principiile suveranității alimentare, durabilității și capacității de reacție la nevoile reale ale fermierilor și ale consumatorilor.

În opinia CESE, modelul agricol european nu poate funcționa la prețurile și în condițiile pieței mondiale și nu poate fi gratuit. Recunoscând eforturile Comisiei de a construi un nou parteneriat între Europa și fermierii ei, CESE consideră că, deși propunerile sunt orientate în direcția cea bună, ele au totuși nevoie de ajustări semnificative în mai multe domenii.

Un aspect pozitiv al noii reforme propuse de Comisia Europeană îl reprezintă efortul de a elimina decalajele dintre nivelurile sprijinului primit de fermierii din diferite state membre. În materie de redistribuire a resurselor financiare între statele membre, principalele caracteristici ale viitoarei PAC ar trebui să fie echilibrul, echitatea și pragmatismul, ținând seama de diversitatea agricolă din cadrul UE.

Ecologizarea PAC

În vederea consolidării politicii lor de dezvoltare rurală, se oferă statelor membre posibilitatea de a transfera fonduri din pachetul financiar destinat plăților directe (pilonul I) către cel destinat dezvoltării rurale (pilonul II). În același timp, statele membre în care nivelul sprijinului direct rămâne sub 90% din nivelul mediu al Uniunii trebuie să aibă posibilitatea de a transfera fonduri din pachetul financiar alocat dezvoltării rurale către pachetul financiar alocat plăților directe. Aceste opțiuni trebuie făcute, în anumite limite, o singură dată pentru întreaga perioadă de aplicare a regulamentului în cauză.

De asemenea, CESE recomandă Comisiei să mărească flexibilitatea transferării de fonduri dinspre pilonul II către pilonul I, de la 5% la 10%.

Componenta ecologică a pilonului I este o modalitate de creare a unei legături mai puternice și mai vizibile între plățile directe și bunurile publice de mediu rezultate din activitatea agricolă. Menținerea biodiversității reprezintă o sarcină-cheie, care nu numai că reprezintă o obligație morală și etică, ci are și o importanță strategică pe termen lung. Există suficiente motive economice pentru a acționa mai rapid și mai eficient.

Pe de altă parte, pilonul II ar trebui să reflecte uriașa problemă a secetei, a eroziunii solului și a deșertificării din regiunile sudice și mediteraneene ale UE, motiv pentru care CESE recomandă elaborarea unei măsuri speciale pentru a aborda această chestiune. Totodată, ar trebui să se țină totuși seama și de cheltuielile suplimentare legate de drenarea suprafețelor agricole din statele nordice ale UE.

Pe piață

CESE reamintește Comisiei, Parlamentului și Consiliului că volatilitatea extremă a prețurilor înregistrată în ultimii ani indică faptul că sunt necesare instrumente mai eficiente de gestionare a piețelor. Comitetul solicită și o mai bună coordonare între cerere și ofertă și o reechilibrare a puterii de piață de-a lungul lanțului aprovizionării cu produse alimentare. Conform tratatului, „stabilizarea piețelor” reprezintă unul dintre obiectivele PAC. Piețele stabile sunt importante. Din acest motiv, CESE consideră că panopia instrumentelor pieței ar trebui să fie mult mai largă, pentru a evita fluctuațiile puternice ale prețurilor.

Deoarece, în UE-27, doar 15 lanțuri comerciale controlează 77% din piața produselor alimentare, sunt necesare eforturi pentru a echilibra oferta comercială în raport cu puterea pieței de distribuție. Ar trebui să se verifice dacă legislația în materie de concurență este suficientă pentru a împiedica apariția fenomenului de dominare a pieței și a practicilor contractuale îndoielnice.

Este vital să se consolideze poziția producătorilor și a organizațiilor acestora în lanțul de aprovizionare cu produse alimentare, pentru a asigura o rentabilitate mai bună. CESE salută extinderea reglementării produselor în scopul recunoașterii organizațiilor producătorilor, a asociațiilor acestora și a organizațiilor interprofesionale. De asemenea, adaptarea normelor UE în materie de concurență este de importanță capitală, pentru a permite organizațiilor de producători și cooperativelor să-și consolideze poziția pe piață. Pentru consolidarea capacității de negociere a fermierilor în cadrul lanțurilor de producție, CESE consideră că trebuie create și condiții de apariție a unor lanțuri scurte de aprovizionare, gestionate direct de fermieri.

CESE consideră că PAC trebuie să fie un instrument privilegiat pentru a crea alianțe cu consumatorii, încurajând furnizarea de informații relevante în legătură cu modul de producție a alimentelor de-a lungul lanțului de creare a valorii economice sau de-a lungul ciclului de viață. Trasabilitatea trebuie să fie transparentă pentru consumatori, care pot fi cei mai buni aliați întru obținerea unei producții agroalimentare europene mai durabile și mai ecologice, care să creeze locuri de muncă de mai bună calitate.